

עמוד 49 ביומן

יום ששי 26.5.34

בעבודה, השבוע בעבודה לא התקדמו בהחלט. חוץ מהורדת הציר לא עשו כמעט שום דבר. אמנם היו שלושה חצאי ימים שבהם כמעט לא עבדו: פעמיים נסעו לתערוכה ופעם השבתון, שהוכרז על ידי הוועד הלאומי, אולם גם בלאו הכי אין יכולת לעשות שום דבר. העבודות שעליהן החליטו מזמן, כגון: החצרות ללולים, השוקת לרפת והקמת הצריף לגן – השבוע לא זזו לגמרי. ובינתיים בימים כל-כך חמים אין מים מספיק לפרות ברפת ד' ואין יכולת להעביר את התרנגולות ללולים מוכנים. מחוסר חצר.

גם את השער לשם חיזוק הקרנטינה, שעליו החליטו כבר בכל המוסדות והאינסטנציות לא נעשה והקרנטינה אינה מספקת, בה בשעה, שבירושלים ובסביבותיה, מחלת העופות בכל תוקפה, כמות העובדים ירדה במקצת ועוד ידה נטויה...

משה שכט השבוע כמעט לא עבד בחצרנות.

ימי-מחלה ובטלה. השבוע רבים מאוד. בין החולים השבוע אהרון (עשו לו ניתוח דחוף), אתיה חצי שבוע (התקפה חזקה של קוליטיס). רחל ומרים אינן עובדות כל הזמן, שינצה לא עבדה רוב השבוע, בטלה חוץ מימי-חופש קבועים למפרע. יש גם הרבה מקרים, שאחרי התערוכה נשארים לכמה ימים מחוץ למקום. בהספקה העבירו השבוע מהרכבת כ 10 קרונות חציר, וחוף מזה מודיחורת (עמק חפר) שאל אוטומובילים אחדים.

ברפת. חלב יש כעת כ-1850 - 1900 ליטר חלב ליום. מהפרות החדשות, שהובאו השנה עוד פרה אחת לא המליטה. השבוע המליטה פרה אחת ברפת ההפלה ופרה אחת מהרפת הבריאה - מהטובות. הרופא הוציא לה את השלייה.

מהרפת הנגועה יצאו השבוע שתי פרות. אחת יפה – צריכה להמליט באוגוסט. מכרנו אותה בגלל מיעוט חלב וחוסר חשבון להחזיק פרה כזאת יבשה כל-כך הרבה זמן. קיבלנו בעדה 26 לא"י. הפרה השנייה הפילה ב 4.5 חודשים להריון, ונתנה אחרי ההמלטה כמו לפני ההמלטה 3 ליטר חלב, וצריכה היתה לעמוד יבשה עוד הרבה מאד זמן – חלתה – נטתה למות ואתמול נשחטה לפי פקודת הרופא. נקבל מחברה פצויים מלאים בסכום של 35 לא"י.

עמוד 50 ביומן

אתמול ביקר אותנו מר ונדרבוש מהולנד. הוא מומחה גדול לפרות והיה ממנהלי ומייסדי ספר העדר בהולנד. בשנים האחרונות נוסע בעולם לחקירת מצב החקלאות ובעיקר הרפתות. היה באמריקה הצפונית והדרומית, אפריקה ואוסטרליה וכול'. כתב גם ספרים על החקלאות במקומות שונים. על ארץ-ישראל לא יכתב ספר וגם לא רפורט – אלא אומר, שישנם בכל זאת מוסדות רבים שמיחלים ומצפים למסקנות שלו. בנוגע לרפת שלנו אמר, ששמח מאוד לראות ביום אחד כל-כך הרבה פרות טובות. לפי גישתו לפרה ניכר שהוא באמת מומחה גדול מאוד. ציין אצלנו הרבה פרות, שלפי דעתו היו מצויינות גם לעדרים בהולנד. הוא אמר, שהמוצע של החלב שלנו הוא גבוה מאוד. דובר אתו על דברים אחדים, ביניהם על הגדול ועל מכונת חליבה. בנוגע לגדול – הוא מצא הרבה פרות, ביניהן כגון: פזיזה, צעדה ג', תהילה ב' ועוד, שמצאו חן בעיניו. אחדות הוא פסל. בכל אופן אמר שהעגלות שלנו יפות. בנוגע למכונת חליבה אמר, שכל זמן שישנה איזו שהיא יכולת לחלוב אותן בידיים, אסור להכניס מכונה, כי אצל הפרות חלב במידה לא שווה בכל הפטמות. וכשהחלב – חולב בידיים מרגיש מתי להפסיק כל פיטמה, אולם המכונה חושבת את כל הפטמות במצב שווה עד שהיא מוצצת דם מאותן הפטמות שבהן מעט חלב ומקלקלת את הפטמות האלה. אם להכניס מכונה, הרי צריך באופן מיוחד להשגיח על החליבה בכדי להפסיק בזמן חליבת פטמות עם מעט חלב.

מתנהל עוד משא ומתן עם חברת האחריות על אודות קבלת אחריות בעד הפרה השוויצרית, שאחרי ההמלטה חלתה בדלקת העטין ובדלקת הרחם.

בלול. לרגלי נשירה בלול ירדה כמות הביצים ויש עכשיו רק כ-950 ליום. המצב בלול בכלל קשה. בין התרנגולות הגדולות ישנה מחלה, שלצרכי הגדרתה הובאו בשבת העברה מספר תרנגולות לאוניברסיטה. הוגדר שיש להן נזלת במצב לא קשה. לשם זה צריך לעשות דזינפקציה טובה, שלא נגמרה במשך השבוע. בין האפרוחים ישנה עוד מחלת הקוקצידיוזיס. צריך לתת להן דיאטה וריפוד טוב. לשם זה נחוף הרבה קש, וכעת אין בקרית-ענבים כל קש. גם צריך לשמור שלא תהיינה ערימות גדולות של ריפוד על יד הלולים. ובתנאים הנוכחיים של הקבוצה גם את זה קשה מאוד להוציא לפועל. השבוע ביקר אורי המדריך לגידול עופות של הסוכנות, אולם אישר את כל דברי קומרוב ולא חידש כמעט שום דבר. ביום ראשון יוציאו אפרוחים בפעם האחרונה.

עמוד 51 ביומן

המצב הכספי כעת קשה היות ובעד החציר צריך השנה לשלם בכסף מזומן (50%) ואת החציר מביאים באופן רצוף ובכמויות גדולות. בחשבון כזה שבערך במשך יוני יגמרו את הובלת כל החציר, בה בשעה שבשנה העברה קבלו את החציר עד אוקטובר ושלמו רק לירה על טון. יוצא שהשטרות נגמרו רק בדצמבר – ינואר וכעת עד סוף אוקטובר צריך כבר להגמר כל תשלום השטרות בעד חציר. השנה גם קונים כמות יותר גדולה של חציר, לרגלי רבוי מספר פרות. גם בעד ההובלה משלמים השנה במזומן, היות וההובלה ברובה על ידי הרכבת. מספרים מהמאזן באפריל.

ההוצאות אוקטובר אפריל

ההוצאות אוקטובר	אפריל בתרצ"ג	בתרצ"ד	ההכנסות תרצ"ג	תרצ"ד	כלכלת אנשים
1975.068	342.	5770.693	6294.096		בהמות ומכוניות
379.857	507.868				משק החצר
3301.606	3429.575	בתרצ"ג	295.937	275 -	הוצ' כלליות
410.099	508.382	בתרצ"ד	711.774	885 -	סה"כ:
6066.630	7005.867				

הענף	פרטי ההכנסות	הוצאות על הענף עד מאי	הוצאות האנשים	הוצאות
רפת	4382.741	2592.814	כל המטבחים	1507.252
לול	893.224	530.534	עזרה מדיצינית	205.085
דגירה	36.086	269.926	עזרה לקרובים	85.866
עבודה צדדית	102.385		הלבשת ילדים	104.976
"תנובה"	484.925		חינוך	134.372
משתלת עצי-פרי	73.420		הלבשה	146.080
זיתים	13.294		תרבות	46.066
ירקות ומזרע	29.951		מסים	132.220
משתלה אורגנית	16.080		הוצ' פרטיות	58.295
"רכב" עצי-פרי	35.350		הבטחת החברים	14.503
גפנים	5.000		עבודה נוספת	86.470
מכונית	222.500		ריהוט	38.857
סה"כ	6294.956		סה"כ	2560.042

על חשבון זה יש דבש
3429.575

בשנה העברה	כל המטבחים	1329.570	הבטחת החברים	4.904
עזרה מדיצינית	166.245		עבודה נוספת	---
עזרה לקרובים	43.419		ריהוט	---
הלבשת ילדים	92.774		<u>סך הכל</u>	1875.068
חנוך	68.303			
הלבשה	139.357			
תרבות	28.745			
מסים	66.835			
הוצאות פרטיות	879			

עמוד 52 ביומן

השבוע ביקרו כאן צירי הפרלמנט הבריטי: ג'אנר (הציר מווייט צ'אפל) מיור פרוקטור וסטריבלאנד. הם התרשמו מאוד מהמקום.

לפני כשבועיים ביקרו כאן לשם חקירה הפעם השנייה יהודים מגרמניה, שאחד מהם היה במאי חשוב ומומחה בגרמניה לתעשיית פילמים לקולנוע. אחרי עליית היטלר- האיש הזה חפש ורצה להסתדר בארץ ישראל, ופה ליצר בית חרושת כזה. אשתו ביקרה כאן לפני כמה חודשים, וכעת ביקר הוא בעצמו. הוא קבע את המקום המתאים לו - החורשה מעבר לקרייה - עם חלקות הזיתים. השאלה המעכבת - מים וחשמל. הוא עורר את ואם שאלה זו תיפתר- והקרן הקיימת ואנחנו נסכים-, יתחילו מייד בעבודה, ובעבודה גדולה. צריך להכין בניינים רבים, ותעשייה גדולה.

השבוע ביקר כאן בא-כוח בעלי הון מוינה, יהודים, שרוצים על-יד זה לסדר בית הבראה, ובית-חולים לטיפול במחלות מסוימות. התוכנית היא לסדר ברכות לשחיה ובכלל סידורים יפים מאוד. גם לזה נחוץ מים וחשמל. הדבר הזה אינו מפריע לתעשיית הפילמים, כי זה רק גובל עם זה. בכל אופן שני הדברים האלה דורשים עוד בירורים רבים מאוד.

השבוע התחילו בירורים בקשר עם המצב בקבוצה. היו כבר שתי אסיפות. ההמשך יהיה במוצאי שבת. נידונה שאלת ההתמזגות בין הקבוצה החדשה והותיקה.

ביום ראשון נוסעת מפה נסיה.

משה בלפר הודיע בשבת שלרגלי מצב הבריאות של שינצה הם מוכרחים במשך זמן קצר לעזוב את הקבוצה.

עמוד 53 ביומן

פרוט העבודות במטעים במשך השבוע 1 - 25

סה"כ השקיעו בערך 18 ימי-עבודה. שלושה איש כל יום.

עד שעות הצהריים כולנו עבדנו באיבוק אסטרוות בכרמים ובעצי-פרי. (האסטרוות מזיקה תמיד לעובדים ולו היה לנו עוד עובד אחד, יכולנו לעבוד פחות שעות במשך היום).

אחרי הצהריים עסקנו בכל יתר העבודות: קישור הכרמים, דילול פרי בעצי פרי וטיפול שורש. הורדנו גם השבוע דובדבנים לשוק. בקישור הכרמים יש עוד להשקיע 2-3 ימים ובזה הקישור הראשון ייגמר. עד הבציר יצטרכו לעבוד בכמה מקומות בשביל לסדר את הצמיחה הנוספת.

בחרישה סה"כ השקיעו השבוע 2 ימי עבודה. בחרישה ומובן שהספיקו לחרוש שטח קטן מאוד. האחראים בעד העבודה יוכלו להיות שבעי רצון שבעוד מספר ימים החרישה בכרמים תהיה בלתי אפשרית ואז הם בכלל ירויחו את מספר מי העבודה. החלקות שנקשרו לפני שבוע ויותר שוב זקוקות לקישור חדש בשביל לאפשר את החרישה וזה רק בזבז של ימי עבודה. אני מוצא שהחרישה הכרחית, והצעתי לא לקמץ את מספר ימי העבודה המעטים ולחרוש את החלקות שניתנות עוד לחריש. גם עצי הפרי דורשים חרישה. לאט לאט השטחים מתכסים בירק ויבלית. למרות שמשה שטיין קבוע במטע אם ויהוד'ל הפסיק לנסוע לתנובה, לא מצאו לנכון לכל הפחות חורש אחד תמיד.

שאלת הזיבול. עד עכשיו עוד לא הוציאו אף עגלה זבל מהחצר למטעים. בינתיים הרבה מאוד זבל הולך לאיבוד ולא יספיק לנו זבל בשביל השטחים שהם באים בחשבון השנה לזבול. הדבר היחידי שבא בחשבון בשבילנו זה רק זבל החצרות. השנה, גם עצי פרי נזבל בזבל חצר. לפי החשבונות המוקדמים שעשיתי, הזבל מהחצרות בהחלט היה מספיק, אבל בשביל זה יש כל שבוע לנקות את החצרות. בלי זיבול לא ייתכן לעבד את המטעים.

הצעה לשבוע הבא 1-7

* איבוק באסטרוות: גמר האיבוק הראשון של המבורגי, תמר ואלכסנדרוני, ואיבוק ראשון של השסלה. 8 יום

* דילול הפרי בעמק. 2 יום

* בדיקת החגורות סביב העצים. " 2

* סידור העצים: (קישור הענפים עם הפרי שלא יישברו). " 4

* הרכבת המשתלות וטיפול במכירת רכב. 3 יום.

* קיצוץ יבלית, קיצוץ עשבים, חרישה, עידור ? " 19

עמוד 54 ביומן

שאלת השמירה

כבר מעכשיו יש לחשוב על סידור השמירה בעצי פרי וכרמים. חשובה מאוד השמירה בהתחלת העונה. חשוב מאוד שהחברים יבינו את החשיבות של השמירה, ובעיקר אם השכנים שלנו פוגשים בתחילת הגניבות התנגדות מסודרת, הם לגמרי פוסקים לגנוב. מי ששמר בשנה העברה במטע אם ובכרמים, הרגיש

בכך. למרות שהשומרים ישנו בסוף העונה במטע אם כל הלילה, בכל זאת לא הרגשנו שגנבו. אותו הדבר היה בכרם, לא הרגשנו שחסר לנו פרי. בו בזמן שבכרם על יד הבתים לא הורדנו אף ארגז. השנה טיפלנו באופן מיוחד בכרם החדש (לצד הבתים), ולפי שאפשר לראות לא תהיה השנה נשירת הפרי ואנו חושבים לקבל מהכרם הזה 40 ארגז המבורגי.

לדעתי יש לקבוע לעונת הפרי שלושה שומרים, 3 שלושה ימי עבודה והיתר צריך להסתדר מבלי להשקיע ימי עבודה. ובעיקר אין לנו האפשרות להוציא משורות העובדים יותר משלושה חברים: שומר אחד במשק, אחד בעמק המזרחי והשלישי בכרמים.

בכרם על יד הבית אני מציע ששני חברים ישנו בסוכה קתור למשך שבוע ימים. גם ביתר מקומות השמירה, האיש השני צריך גם כן להתחלף כל שבוע. החברים צריכים לצאת לשמירה בשעה 6 לפנות ערב, עד הבוקר. הקשר בין השומרים יהיה על ידי צפצפות. במשך הלילה כדאי יהיה לתת גם כמה יריות באויר.

בעמק המזרחי יש כבר מהשבוע להתחיל בשמירה. יש כבר תפוחים שטובים לבישול ויש הכרח להתחיל השבוע לעשות סדר ולהתחיל בשמירה.

עמוד 55 ביומן

למזכירות ולהנהלת הקבוצה

אינני מתכוון בזה לדבר על תנובה ועל הסניפים. ביחס לזה נשארתי נאמן לדעתי מיום היווסדה של תנובה. מתכוון אני רק לדבר על העבודה בסניף שבו אני עובד ולו אני אחראי.

בכל ההזדמנויות הדגשתי שאנו לא מנצלים את הסניף ואת המקום. בידיים פרטיות יכול היה להכניס פי שניים ולהיות מסודר יפה ולמופת. לי הדבר הזה גרם סבל כל הזמן. אני – לפי הטמפרמנט שלי בעבודה – לא השלמתי עם זה ועשיתי הכול מה שיכולתי רק ואפילו יותר. כל מה שהסניף גדל והכניס יותר למשק, נתן לי סיפוק בעד העבודה הקשה ובלתי נעימה שהעמידוני בראשה. השלמתי רק מפני זה שאינני עושה את זה בשבילי באופן פרטי אלא עבור המשק. אבל כרגע אינני יכול כבר להמשיך ככה. השוק גדל התווספה תוצרת חדשה כמו גלידה שהשוק מחכה לה בכיליון עיניים ולנו אין אפשרות ללכת לפי הזרם הזה. אנו עובדים בסניף מ 4 בבוקר עד 9 בערב בלי מנוחה ואוכל, כל השבתות והחגים אני עובד בחשבונות וכל זה לא מספיק. הסניף דורש פי שנים עבודה מאשר נותנים כרגע ובבית אין עם מי לדבר. בפרט באותו האטמוספירה והיחס שנוצרה מסביב לעבודה בעיר בכלל ובסניפים בפרט. הסניף צריך להעסיק בחודשי הקיץ 3-4 אנשים, וישלם לא פחות מ 60 לירות בחודש. אבל אם אנו לא רוצים בזה או שאנו כל כך עשירים שזה לא נחוץ לנו, אזי תשחררו גם אותי. אם הסניף שייך למשק כמו ענף אחר אזאי נקבע תור ולפיו נכריח כל אחד לעבוד שמה כמו שמכריחים ברפת, ואם לא – תאפשרו לי לעשות מה שאני מבין ואל תבואו בטענות אם אקבל מחר לעבודה אנשים שכירים. כי כל העול הזה רובץ רק עליי וממני דורשים. הסניף צריך להיות פתוח מ 5 בבוקר עד 9 בערב. נחוצה עין פקוחה, דאגה והתמסרות בלי הרף, ואיש אחד לא יכול לעשות את זה. הלכתי פעם לסניף מטעמי בריאות, ומצבי הורע פי עשר. בערבים אף אחד לא רוצה לעבוד. שנתיים עשיתי

עמוד 56 ביומן

הכול, נקרעתי מהמשק, מהמשפחה ומהכול אבל כרגע יש לי רושם שזה לא נחוץ לאף אחד שבמקום להעריך את זה – מביטים עליך בעין רעה וכל זה מרפה את ידי. צריכים לגמור בזה אם זה נחוץ לנו ואנו רוצים בזה אזי נסדר את העבודה באופן נורמלי ונטהר את האטמוספירה מסביב לעבודה זו ואם לא- נסגור ודי. אבל ככה להמשיך אינני יכול בסניף.

מישקה (מיידנסקי) 2.6.1934